سزا و گمارۆی ئابووریی و کاراییان لەسەر کامیان؟… زاهیر باهیر

پێش ئەوەی بەمە سەر باسەکە سە خاڵی گرنگ هەن. یەکەم: سزا و گمارۆی ئابوریی لە سەرتادا هەچ ڕێکی نییە لەسەر وەاتی سزادراو. پرسیەکی درێژ خایەنە و هەندەك جاریش ەك و کینەی دانیشتوانی وەاتی سزادراو دژ بە بەدوەت یا دوەتانی سزادەر دروستدەکات. گەرچی بازرگانانی جەنگ هەر کە تەقە دەستی پەکرد ئەوان زەربەی کەرەسەکان لە ئەمبارەکاندا خەزن دەکەن و ئەوەشی کە بەدەرەوەیە هەر دوای ڕژەك نرخەکەی بەرز دەکەنەوە. دووەم : سزای ئابووریی کە بەسەر وەاتانی گەشە نەکردوی پیشەسازییدا دەسەپەنرەت زەر جیاوازە لەو سزایەی کە کەمەك لە وەاتان بەسەر وەاتانی پیشەسازی پەشکەوتوو دەیسەپەنن، هەر ئاواش کاراییان دوولایەنیە .
سەیەم: هەر لایەك ئەو سزایە بەسەر هەر لایەکی دیکەدا بچەسپەنە باجەکەی دانیشتوانی وەاتی سزادراو دەیدات نەك حوکمەانانی وەاتەکە. باشترین بەگەش سزادان و گمارەخستە سەر عەراق، ئەران، ڤەنزویلا، کەریای باکور و زیمبابەیە .
لەم نوسینەدا مەبەستم پەیوەندی ئاووەر و بازرگانی نەوانی وەاتانی ئەوروپای ڕژئاوا و ئەمەریکا لەگەڵ روسیادایە بە هەی ئەم شەی کە هەیە. هەر ئاواش قسەکە لەسەر سزادانی وەاتانی پیشەسازیی پەشکەوتووە لەسەر وەاتەکی دیکە کە تا ادیەك ئەویش خاوەن پیشەسازیی پەشکەوتوە کە وەسیایە. لەرەدا سزای ئابوریی و گمارەدانی ئابوریی و ئابورییانە دوولایەنیە واتە لەسەر دانیشتوانی هەردولا دەکەوەت، ئەویش بە گوەرەی ئاستی گەشەی پیشەسازییەوە و ڕژەی هەناردەکردن و هاوردەکردنی شمەك و کاەاکانە لە نیوانیانا .
بەونکرننەوەی ئەوە چەند داتایەکی نوە کە سەبارەت بە بازرگانیی نەوانیانە دەخەمە ەوو، ئەو کاتە دەتوانین ئەنجامگیرییەك بکەین .
بەگوەرەی داتاکان، لە 10 مانگی یەکەمی ساەی 2021 سەرجەمی هەناردەی ەوسیا بە جیهان 388.4 ملیار دەلار بوە کە بە شەك لەو وەاتانە ئەم 5 وەاتەن: چین بە بەی 112.4 ملیار دەلار، ئەمانیا بە بەی 46.1 ملیار دەلار، هەندە بەبەی 37 ملیار دەلار، ئەمەریکا بە بەی 28.8 ملیار دەلار و تورکیا بە بەی 25.7 ملیار دەلار. ئەوەی

ڕوسیا هەناردەی بۆ ئەم وڵاتانە دەکات نەوت و غاز و بەرهەمهێنراوی کیمیاویی و مەعدەنی. لەسەرجەمی هەناردەی ڕوسیا لەسەدا 53 ی نەوت و غاز و بەرهەمهێنراوی کیمیاویی. لە سەدا 13 هەناردەی ڕوسیا دەچێت بۆ وڵاتانی CIS ، واتە ئەو 11 وڵاتەی کە کاتی خۆی لە فەلەکی یەکێتی شورەویدا بوون.
بۆ لەوانەی سەرەوە ڕوسیا ئەمانەش هەناردە دەکات : جۆ ، هەنی گوشتبڕاو، مریشک، شیر و پەنیر ، گۆشتی بەستوی بەراز ، پەویستی کارەبایی و کەرەسەی میکانیکی و تەختە. ڕوسیا و ئۆکرانیا پێکەوە سەیەکی هەناردەی گەنمی جیهان و 80%ی هەنی زەیت دابینەکەن ئەمەش وای کردوە هەر لە ئێستاوە لە بەرصەی جیهانیدا گەنم نرخەکەی بە هێڕی لە سەدا 50 زیادی کردووە.

بازرگانی ئەمەریکا و ئەورووپا لەتەك ڕوسیا:
بازرگانی و ئاڵوگۆڕ و خزمەتگوزاریی و کاڵای نێوانی ئەمەریکا و ڕوسیا لە ساڵی 2019دا تەنها 34.9 ملیار دۆلار بووە کە لەمەش هەرناردەی ئەمەریکا بۆ ڕوسیا 10.9 ملیار دۆلاربووە و هاوردەی 24 ملیار بووە، کەواتە نوقسانی [عەجزی] ئەم ئاڵوگۆڕە بۆ ئەمەریکا 13.1 ملیار دۆلار بووە ، بە زمانی ئاسایی یانی هەناردەی ئەمەریکا بۆ ڕوسیا کەمتر بووە لە هاوردەی. هەر لەو ساڵەدا، 2019 دا ، ئەمریکا 26 هەمین دەوڵەتی مامەڵەی بازرگانیی ڕوسیابووە، کە 28 ملیار دۆلار بووە. لە هەناردەکردندا ڕوسیا بۆ ئەمەریکا لە ساڵی 2019 دا، 40 هەمین وڵات بووە، بەڵام لەهاوردەی کاڵادا لە لایەن ئەمەریکاوە هەر لەو ساڵەدا، ڕوسیا لە ڕیزبەندی 20 دا بووە، کە بڕەهای 22.3 ملیار دۆلاربووە. سەبارەت بە نەوت و وزەش ئەمریکا لە سەدا 5 نەوت و وزەی لە ڕوسیا هاوردە کردووە.
لە لایەکی دیکەوە BlackRock کە گەورەترین کەمپانیای ئیدارەدانی سامانە لە جیهاندا کە بارەگاکەی لە نیو یۆرکە و سامانی 10 تریلیۆن دۆلاری لە ژێردەستدایە، ئەم کەمپانیایە 17 ملیار دولاری لە کاری سیکۆرەتیدا لە ڕوسیا لە دەست چووە، بە هۆی هەڵپەساردنی سامانییەوە لە 28/02 دا.
هەرچیش سەبارەت بە ئەورووپایە ، لە ساڵی 2021 دا بازرگانی و ئاڵوگۆڕ لە نێوانی ڕوسیا و وڵاتانی ئەورووپیدا 257.5 ملیار یورۆ بووە. بڕی هاوردەی ئەوروپا لە ڕوسیا 158.5 ملیار یورۆ بووە کە بریتی بووە لە نەوت و غاز و وزە و کانزاکان و تەختە و پەڵا و ئاسن هەروەها سەمادی کیمیاوی. هەر ئاواش لە ساڵی 2021 دا ڕوسیا پێنجەم شەریکی ئەوروپا بووە لە هەناردەدا و سێهەم شەریکی هاوردەی ئەوان بووە. سەرجەمی هەناردەی ئەوروبا بۆ ڕوسیا لە ساڵی

2021دا بایی 99 ملیار یورە بووە کە بریتی بووە لە مەکائین و پارچەکانی و سەیارە و داو و دەرمان و ئالەتی ئەلەکترۆنی. لەرشدا بە ئاشکرا دیارە کە مامەڵەی بازرگانی ئەوروپا لەتەك ڕوسیادا لە عەجزدا بووە، هەناردەی ئەوروپا بۆ ڕوسیا زۆر کەمتر بوە لە هاوردەی.
هەرچیش بریتانیایە تا ئێستا سزای زیاتر لە 350 ڕوسیی کە زیاتر لە 50 کەسیان ئەلیگارگییەکان و خەزانەکانیانن و بۆی گشتی داهاتیان دوای باج 100 ملیار دۆلارە. لە لایەکی دیکەوە حکومەت بە بۆی سەدەها ملیۆن پاوەن لە کاڵای زۆر گرانبەها و ناوازە [لەکشۆری] بلەك کردووە. ئەمە لە کاتێکدا ساڵی پار، 2021 ، بریتانیا بایی2.6 ملیار پاوەند کاڵا و شمەکی بۆ ڕوسیا فرۆشتووە، 400 ملیۆن لەمە پارەی فرۆشتنی سەیارەی دانسقە و تایبەت دروستکراو، بووە. لەگەڵ ئەوەشدا بە گەورەی داتاکان بریتانیا بازاڕێکی بچوك بووە بۆ کڕینی سەیارە لە لایەن ڕووسەکانەوە، کە نیشانی دەدات کە شتەك زیاتر لە 10 هەزار سەیارە بۆ ڕوسیا فرۆشراوە، کە لە کاتێکدا بۆی بەرهەمهێنانی سەیارە لە بریتانیا بەهاکەی 850 هەزار پاوەند بووە.
کاردانەوەی جەنگەکە و سزا ئابووریەکان لەسەر دانیشتوانی بریتانیا زۆر گەورەیە هەر لە مانگی ئابوردووداە، مانگی شوبات، نرخی خۆراك و خواردن لە سەدا 20 گرانتر بووە بە بەراورد بە هەمان مانگی ساڵك لەمەوبەر. کولفەی ژیان لە بریتانیادا لە پایزدا بە ڕێژەی لە سەدا 10 دەچێتە سەرەوە. هەر بە گوترەی ئەو ئامارانە ژیان ئەوەندە گران دەبێت کە 23.4 ملیۆن خەڵك لە بریتانیا بە ئەوەی بژین دەبێت دەست بە جیهازەکانی گەرمکردنەوەی خەیانەوە بگرن و هاوکاتیش کەمکردنەوەی هەندك لە کەرەسەی خواردنی بنەڕەتی کە لە خەیانی بگرنەوە.
بە گومان کشانەوەی کەمپانیای پیترۆڵی بریتانی لەژێر فشاری حکومەتی بریتانیا و کەمپانیاکانی دیکە لەژێر فشاری حکومەتکانی تردا هەر وا بە ئاسانی بەسەرماندا تێناپەڕێت و دەبێت ئەمەی باجدەری بریتانیا ئەم باجە قورسە بدەین . ئەم باجەش دێتە سەر ئەو باجەی کە ماوەیەك لەمەوپێش نرخی غاز و وزەیان بە ساڵك لانی کەم بە 700 پاوەند خەماند لەسەر هەر ماڵك یا بزنسێك.
سەرۆکی ئەمانەش نوقسانی بوجەی بریتانیا لە 2019 دا گەیشتە 140 ملیار پاوەند بەهەی پێتای کەرناوە، ئێستا پێشبینی دکرێت ئەم نوقسانییە [عەجزە] بە هەی ئەم جەنگەوە زیاتر هەڵکشێت کە ئەمە لە کاتێکدا لەساڵی 2000 دا تەنها 40 ملیار پاوەند و لە 2010 دا 98 ملیار بووە. لەم بارەوە، مارك کەنری کەنە سەرۆکی بانقی مەرکەزی ئینگلەند ماوەیەك لەمەوبەر وتی ” بریتانیا سبارەت بە ئیدارەدانی

عجزی میزانییکی متمانی دکاتی سر بحمیی ساماندارانی بگانی" . گرانیی لی لایکو و نوقسانی میزانییی ، بی بوای ئابووریینا سکان هئاوسانی پاری لی پایزدا دباتی سروی لی سدا 8 .
هاوکاتیش حکومتی بریتانیا دت " ئوی لی توانامانا بت دیکین بی پارزگاریکردن لی بکاربر و خك" بام چن دتوانت ئمی بکات ؟ ئی ئگر نیکرد چی وودات؟ بی گومان وامدانوی ئم پرسیارانی نگی لی ئایندا دستمان بکوت.

ئنجامگیریی:
بی گوری ئو داتانی سرو غاز و نوت بشی سرکی هناردی وسیایی بی ئوروپا کی دکاتی لی سدا 31 بی ئمانیا و ئوروپا، بریتانیا لی سدا 7 بی ئمریکا لی سدا 5 . لی ئستادا کی نرخی نوت لی برزبووندایی بی گومان لی قازانجی وسیایی نك بریتانیا و ئوروپا کی تا ئستا جگروی نوت و وزی وسیایان نییی. گرانبوونی زیاتری غاز و وزمنیی زر لسر دانیشتوانی ئوروپا و بریتانیا دکوت. همان شتیش بی هاوردکردنی سمادی کیمیاوی کی کگوانکان بی پلی یکم زیانیان لدکوت و لی پلی دووهمیشدا بکاربران. باش لم بار ناهموارداکاردانوی ئوروپییکان و بریتانییکان چییی و چن دبت؟ ئی حکومتکانیان چن چن چارسری ئم کش گوریی دکن؟ کاتك کی لی پایزدا ئاو و هوا دگت.
لی استیدا زر گرانی کی ئوروپا و بریتانیا جگروی بی نوتی هاوردی وسیا وا بی ئاسانی پی بکاتو، بی ئوی ئو بکرت زیادکردنی بی درهنانی نوتی زیاتری لی لاین دوتانی ئپیکی و کی خودی وسیا کارایی خی لسر هندک لی واتانی ئندامی ئپیکدا هیی وکو ئران و لیبیا و ڤنزویلا، خودی ئمانیش لاینگری وسیان، تنها واتك کی بیوت ئو بی زیاتر بکات کی ئویس دبتی شکاندنی پیمان و کوتنی نوانیان، سعودییی . چاریکی دیکی هیی کی ئویش لابردنی سزا و گماری ئابووریی ئمریکا و ئوروپایی لسر ئران. رنگی ئم روداوانی ئم ژانی هنگاوی یکم بت بی ئو، لوانی گرمکردنوی وتووژ و بردانی نازنین زگهاری تکلیف لی برانبر نزیکی 400 ملین پاون کی ئمریکاش رازی بوو بو کی وکو بك بی کاروباری مرڤانی دبت سرفبکرت.
شتکی دیکش هیی ئویش دابزینی بهای بی، دراوی وسیا ، کی لی دستپکردنی جنگکو شکاو بام لی هناردی کادا هشتا

هەر قازانج دەکات .
لە مەسەلەی هێناردەی دانەوێڵەدا لە کاتێکدا کە بە ڕوسیا و ئۆکرانیا سێیەکی دانەوێڵەی دونیا زامن دەکەن زۆرێك لە وڵاتانی تازەهاتی ناوین و هەروەها و باکوری ئەفریقا متمانەی سەرکیان لەسەر دانەوێڵەی ڕوسیا و ئۆکرانیایە. بە نمونە لەسەدا 40 ی پێویستی دانەوێڵەی یەمەن لە ڕوسیادا دەوێنرێت، هەر ئاواش میسر گەورەترین هاوردەی دانەوێڵەیە کە لە سەدا 70ی گەنمی لەو دەهێنیت. ئەمە کارەسات دەهێنێت. ئایا ئەم وڵاتانە لەدەگەڵ کە میسر و یەمەن و وڵاتانی دیکە گەمارۆ ئابووریییەکە بشکێنن و ئاسانکاریشیان بۆ دەکەن؟ یاخود حکومەتانی ئەوروپا و بریتانیا قەرەبوی ئەویان بۆ دەکەنەوە؟ هەر بارەکیان بێت ڕوو لە باشی نییە بۆ ئەم حکومەتانە.
لەگەڵ هەموو ئەمانەدا ڕوسیا وەاتەکە کە قەرزەکەی ئێکجار کەمە کە هەتا دوو مانگ لەمەوبەر تەنها 38 ملیار دۆلار قەرزار بوو، کە لە چاو بریتانیادا هەر هیچ نییە، وەای ئەمەش متمانەی، کردتی، 650 ملیار دۆلاریشی هەیە، کە بەکیان نەختینەن و بەکی تریان ئاڵتون و ئەماس و کانزای گرانبەهای دیکەن .
لە لایەکی دیکەوە ئایا ئەو کەمپانیانەی کە مامەڵەی بازرگانی و ئاووەر لەتەك ڕوسیادا دەکەن تاکو چەندەك دەتوانن تەحەمولی ئەوە بکەن کە پێویست بن بە سزادانی ئابوری ڕوسیاوە وەکو کەمپانیاکانی نەوت، مەکدەناڵدا، کەکاکۆلا، بیبسی بۆرگەرکینگ ، ستاربۆرکس، کارتە بانکییەکان، ماستەرکارت، هەرە گەورە کەمپانیای جیهان ' بلاك ێك ' کە هەر لە ئێستادا 17 ملیار دۆلاری لە ڕوسیادا لە دەستداوە.
ئەوەی کە لەڕادەدەرکەوتە ئەوروپا و ئەمریکا و کەمپانیا گەورەکانیانە کە زیاتر پاشکەی ڕوسیان، نەك پێچەوانەکەی. لە لایەکی دیکەشەوە مەتریسیەکی دیکەش لەسەر کەمپانیاکانی ئەوروپا و ئەمریکا کە لە ڕوسیان، هەیە. ڕوسیا ئێستا بیر لە دەستبەسەراگرتن و خەماڵیکردنی کەمپانیا و کارگە نزیکەکانی ئەوروپا کە لەوە هەن ، بە هیچ قەرەبووکردنەوەیەك، دەکاتەوە .
ڤلادیمێر پوتین چەند ڕۆژێك لەمەوبەر وتی " کرملین دەتوانێت ڕێگایەکی یاسایانە لە دەست بەسەراگرتنی کەمپنیا جیهانییەکان بدۆزێتەوە …دەتوانێت ئیدارەیەکی دەرەکی بدۆزێتەوە بە گواستنەوەی ئەمانە بە هەر کەس بیەوێت کاریان لەسەر بکات … یاسا و بازاڕی کافی هەیە بۆ ئەمە" هاوکاتیش دیمەتری میدڤیدیڤ-ی کۆنە سەرکی ڕوسیا وتی " وەاڵامی گونجاو" هەیە بە سزا و گەمارۆی ئابوریانەی کە لە سەریانە لەوانە " دەست بەسەراگرتنی سەروەت و سامانی بیانە و گریمانی خەماڵی کردنیان" دواتر ئاوەشی بە وتەکانی زیادکردو وتی "

هکارکانیان هرچن بت ، کمپانیا بیانکان دبت لو بگن گانویان بـ بازاکمان ئاسان نابت”
گرچی ئمان هشن لـ ئستادا بام وسیا نگ بتوانت بیانکات کردار و ئوی کـ دیوت بیکات، ئمش زر گران نییـ بـ وسیا کـ لـ کاتکدا وسیا دتوانت سرپچی ئو یاسا و برگ یاسایانی بازرگانی و بزنسانی نوانی خیان و کمپانیا بیانکان بکات، چونکـ لـ حاتی ئاوادا ئوروپا و ئمریکا چی تر دتوانن بکن جگ لـ سزا و گماری ئابوریانی زیاتر؟ کـ ئمانش هموویان کراون.

Zaherbaher.com

زاهیر باهیر
19/03/2022

چیرکی نرگزچنین و نرگزفرشتنکم!... د. هرش رسو

هـمیشـ بـن-ـ تایبـتکی مستمدکات. ئو بـنـ لای من تواو ناوازـ و سروشتییـ. کتایی زستان و سرتای بهاری هـمو ساـ حزدکم ئو بـنـ هـمن هـمن ربچتـ نو هست و رح و، تنانت مولولکانی خونیشمو.

تا ئو ساتوختـ، تنها بـ دستی ئم و ئوو بینیبوم و بـنیم کردبو.. بـنی ئو گوـ قد سوز و چاو زرد و شش باـ سپییـ.

کـ چپکنرگز توند بـ لوتتو دگریت و پـ بـ سییکان بـنکی هدمژی، دنکـ زردکانی ناو گوکـ، سری لوتت زرد دکن.

رنگکردنکی زر جوان، کە هندجار هستیشی پناکیت، یا یکک ئاگادارت نکاتو.

تمنم تنها دوانز سا و چند مانگک بو. لگە شوانی خازام و کمە مندا و گنجی دیکی خزم و ناسیاو و دراوسی مای باپیرم دچین بە چنینوی نرگز.

رژی پشتر، من و دایکم لە رانیو هاتوینتە حاجیاوا، شوان، کە زوتر لگە هاوکانیدا پلانی ئو کار و گشتیان داناو، داوا دکات منیش بە سبینە هاوییان بکم.

بیانییکی زوی مانگی رشمیە، پشوی نیوی سای خوندنمان. سای ۱۹۹۵ـە، و من لە پلی یکمی ناوندیم. کمە کو و کچ لە حاجیاواو بر و بناری ماکک بدکوین. ماکک چیایکی دگیر و لایکو بسر ناوچی بیتون و خشناوتی و لاکیترییو بسر دە-دا دوانت.

گشتی لوجر بە من، تاموچژی تایبتی هبو، سرتا زر بە تاسو رمدکرد، بە ناو دشت و در و بردان و تانت پینو لە روباریش. دواتر ورد ورد هستدکم هیلاکدبم. دکوم دوای هموان. شوان و هند لە برادرکانی ئاوم بە ددنو، و بزیک دتە سر لوکانییان، وکئوی بن: ها شلشاری، ئوجر گان و ریشتنان بە تە نابن! منیش بردوامدبوم لسر هنگاونان، گوایە ماندونیم و زر حزم لیتی.

ئگرچی درکوتنی نرگز دکوتە پش هاتنی ورزی بهار، بام بە "گوی بهار"یش ناودبرت. ئاخر ئو کوستانییە و لناو بفرو سردردن و لگە رشبونوی چیا و بندن و نوا و بنارکانیش، ورد ورد جماندت.

هشتا نگیشتوینتە شون دیاریکراوکە. من زو زو دپرسم: زرمان ماو؟ ئوانیش دن: پلمکە، ئستا دیگین. لە رگاکە، ناو ناو پنرگز دبینین، بام ئوان هشتا پیانوایە دبە زیاتر بین، تاکو دگین ئو.

ئامانجی نرگزچنین برو سفرکی درژی بردین. سفرکی جوان و پچژ و یادگاریی. وکئوی بی ئو بنی ئو گو کوستانییە ناسکە شخوشنگیە برو لای خی راماندکشت.

ەخ ئەوکاتە بە چیرۆکی ناوی ئەو گوڵە و ئەفسانەکەیم نەدەزانی. دەگوترێت ناوەکە لە ئەفسانەیەکی گریکییەوە هاتوە، گوایە کوڕێکی زۆر قەز هەبوە بە ناوی (نرسیس)، ئەو کوڕە قەزە رۆژێک لە کاتی ئاوخواردنەوەدا لەسەر روبارەکدا، روخساری خۆی دەبینێت و تەواو شەیدای جوانی خۆی دەبێت و ئاگای لە خۆی نامێنێت، بۆیە بە دەمدا دەکەوێتە ناو روبارەکە و دەخنکێت، لەو شوێنەشدا کە (نرسیس) گیانی سپاردوە، گوڵێک رواوە، کەوا دواتر بە ناوی ئەو کوڕە خودشەیدایەوە ناونراوە، بەوشەویەش ناوی گوڵەکە ئاوا رێیشتوە و لە ناو زمانە جیاوازەکانی دنیادا بە شێوەگەکردنی جیاجیا جێی خۆی گرتوە.

ە تا ئەوکات نەمدیبو پانتاییەکی گەورەی زەویی بەرین بەو گوڵە زەرد و سپییە داپۆشرابێت. مەزرای گوڵی نەرگز، یان وەک کورد پێیدەڵێت "نەرگزجار"، دیمەنێکی زۆر جوان دەبەخشێت بە ناوچەکە.

هاوڕێکی باش لەناو نەرگزجارەکە دەستدەکەین بە نەرگزچنین. هەرێکەمان بەشی خۆی نەرگزی دەکاتە تەلیس (گونی)ـەوە. کەشێکی زۆر خۆش و تایبەت بو. بەنی سەوزایی و شەداریی خاک و نەبەڕەی نەرگز ئاوێتەی یەکتر دەبن. مەستمان دەکەن.

پاش بینی هەمان ڕێگا، کاتی نیوەڕۆ تێپەڕیبو، کە بە هیلاکییەکی زۆرەوە گەیشتینەوە ماڵی باپیرم. ماڵی باپیرم (سەفی حەسەنی ئاڵای) لە گەڕەکی (خەندەکییەکان) بو لە ناحیەی حاجیاوا، خانوەکە لە روبەری ٤٠٠ مەتردا بو، ژورەکانی کەم بون، بەڵام گەورە، حەوشەیەکی فراوانیشی هەبو، ماڵی خاڵە گەورەکەشم (خاڵە حسێن) هەر لەو خانوەدا بو.

ئەمە دەگەینە ماڵەوە، هەر کە نەنکم ئەمە بەو ماندوەتییەوە دەبینە یەکسەر بە پیرمانەوە دێت. نەنکم (هەمینی وسێنی ئاڵای ئەمەری) ژنێکی وردیلەی ڕەحسوکی میهرەبان بو، تا ئەوکاتەوە هەر چالاک و گورجوگەڵە بو. چەند ساڵ دواتریش، کارین-ی خوشکەزام کە تازە فێری قسەکردن ببو، ئەمەی بە زاریەوە گرتبو: "نەنکەڵە، گورجوگەڵە".

نەنکم، دەزانێ سەرباری هیلاکییەکەشمان زۆر برسیمان بوە، بە پەلە چەند هەلکەیەکی خاماڵیمان بە دەکاتە ڕێنەوە. بە پەلە نانەکەمان دەخەین. لەسەر نانخواردنەکەش هەر بیرمان لای نەرگزەکانمانە، ئاخۆ چۆن بە پەلە بیانکەینە چەپک؟

ئەو پاشنیوەڕۆیە هەرێکەمان بە تەشتە چەپکەنەرگزەوە بە کەنار و

شقامکانی حاجیاوا وردبین. “یا نرگز.. نرگزی گش و جوان”. بام بداخو من ئو رژ بئومد دبم، تنها چپککیشم بنافرشرت!

خ من یکمجارم نبو شت بفرشم. لگ هیوا و همن-ی برامدا، ک یکمیان پنج سا و دومیشییان دو سا ل من گورتر، بردوام هاوینان، و دوای تواوبونی خوندن دکوین شتفرشتن، تاکو لانیکم بشی جلی خوندنگ کبکینو. من ل ژیانی مندا ییمدا، ئاو، پسکیت، گوبژ، جگر، بنشت، چلور و مطا و ئایسکرم و کتب و رژنام و گڤار و زر شتی تریشم فرشتو.

دروست نازانم ب هر چپک نرخی چندمان دانابو، بام پموابدینارک یان نیو دینار بو. رژی دواتر لگ دایکم دچینو رانی. لوش ب همانشو تشت چپکنرگز دخمژر بامو و هاواری نرگزفرشتن دکم. پموابچند چپککی کم دفرشم و ئویتر ل ماو دابشدکم.

هموجار ک لسر رگای دروی شارکان و، ل قراغی جادکاندا مندا نرگزفرش جوانکیلکان دبینم، دگمو ب ئو یادگاریی جوان.

پکی خیانت... جمال ئحمد ئیسماعیل

دمک خنگران وشی خیانت و گندی بکاردنن، بام ئم وشان هند سوواون و کابونو، کاریگرییان نماو. یاخود ئویی تاکی کورد هند لگ گندی و خیانت اهاتوو ک لای ئو جگ لو، بدیلکیتر نیی. ل لاستیدا ئم ئو کارساتی ک بین قاقای ئستاو داهاتووی میللتی ئمی گرتوو. چونک ئم کارساتک هاواتییانی واتی ئم خیانت و گندییان بلاو ئاسایی بت. چونک گندی و خیانت دبت ببت هونی ششکی مدنیی و سیستمی حوکم بگت. و ل مژووی دیان واتدا ناعدالتی و گندی خیانتی دساتداران،

پانەری هەموو شەشەکان بووە. بەنمونە گەورەترین شەش لەفەنسا لەسەر تەنها یەک قسە هەگیرسا. کاتەک بە شاژنی فەنسا دەن میللەت زەر برسییەو خەک نانی نییە بیخوات. کەچی ئەو بە گاتەپەکردنەوە دەە، ئە کە خەک نانی نییە، با پسکیت بخەن! ئیتر تەنها ئەم قسەیە بویە سەرهەدانی شەشەکی گەورەو تەواوی سیستەمی حوکمەانی ئەوسای گەی.

بەام تەناگەم بەچی میللەتی ئەمە شەشەکی هاوشەوە ناکات و سیستەمی حوکم ناگەت. لەکاتەکدا میللەتی ئەمە نان و پسکیتی نییە بیخوات. نەوتو غازو هەموو سامانەکی سەر زەوی و ژەر زەوی بەتاان دەبرەت. هیچ خزمەتگوزارییەک نییە، دەیان جەری زەریبە لەهاوەاتیان وەردەگیرەت، ئازادی نییە، مافی مرەڤ نییە، کەامەتی مرەڤ پارەزراو نییەو حوکمەکی دیکتاتەری و مافیایی میللەت دەچەوسەنەتەوە. کەچی خەک هەر بەدەنگە.

من پەموایە کە دەساتدارانی کوردستان هەندە قەزەونن و خاوەنی پاشخانەکی هەندە دزەوو ناشیرینن وە هیچ شتەک نەماوە نەیکەن لە دزی، فەسادی، بەدئەخلاقی، تیرەر، مافیایی، سەرانەوەرگرتن و تەنانەت دەستدرەژی سەکسیش بەسەردایکو خوشکانی ئەمەومانان. بەیە بەبەوای من دەبەت لەناو فەرهەنگی کوردیدا بگەین بەشوەن وشەیەکی کاریگەرترو قەزەونتر کە شایستەی پاشخانی پیس و ەووی ەشی دەساتداران بەت.

من پەموایە هەموو حیزبەکانی کوردی تەمسیلەکی زەر خراپی حوکمەانی دەکەن و نموزەجەکی بەئەندازە ناشیرین نیشانی جیهان دەدەن، بەام هەرکامەکیان هەرچەندە زیاتر دەساتی فراوانتر دەبەت زیاتر کاری کوشتن، فەاندن، دزی لەسەروەت و سامانی وەات دەکەن.

حاەی حازر ئەوەی پشکی شەری بەردەکەوەت لەدزی، تاەانی و سکاندا سیاسییەکان ئەوا بەتایبەتی یەکەتی نیشتیمانی کوردستان (بنەماەی حوکمەانی تاەبانی)و پارتی دیموکەاتی کوردستان (بنەماەی حوکمەانی بارزانین) وە زەر بەدیاریکراوی و تایبەتیتر پارتییە. بەحوکمی ئەوەی پارتی خاوەنی دەساتی موتەقەو تەواوی جومگە سیاسیی، ئابوری و سەربازییەکانی بەدەستە، بەیە زەرترین بەرپرسیارەتی بەردەکەوەت. هەرچەندە یەکەتی و پارتی دووانەیەکی خاوەن قەزەونترین ەابردون و هەندەی وەاتانی دوژمن، کوردییان کوشتووە. بەام لەزەر شتیشدا جیاوازییان هەیە، بەنمونە پارتی بەحوکمی ئەوەی بنەماەیەکی خەکی و عەشائیر ەبەرایەتی دەکات، بەیە هەستی دیکتارەری و پاوانخوازی دەسەات لای ئەوان زیاترە، پارتی و سەرکردە بارزانییەکان هاوشەوەی دیکتاتەرەکانی جیهان باوەیان بەچەمکەکانی ئازادی، دیموکەاسی و مافەکانی مرەڤ نییە،

و بلایانو ئاسایی کە لسەر تەنها نوسینک مرڤ بکوژن. هەروک چن پشتریش دیانی وکو سەردشت عوسمان و کاو گرمیانی و سەرانی مامە حمەو هتد ییان بشاراویی کوشت و ئستاش دیان چالاکوانی سیاسیی و مدنیی لزیندانکانی پارتین بە تاوان و کمەک تمەتی بنمایيان بهەبەستوون و بشکیشیان لژر ئشکنجدانکی سختدا ئیعتیافیان پکراو لسەر تاوانک کهەرگیز نیان کردوو.

وشەیەك نییە قزەونتر بت لە ووشەی (خیانەت)، خیانەت بەمانای نەبوونی ئاکارو ئەخلاق دت، پشتکردنە لەبەرژەوەندی گەل و نیشتیمان لەپناو بەرژەوەندی تایبەتی خیان، خیانەتکاران داماراون لەبەها مریی و ئەخلاقییەکان. .

ئەگەر لەمژووی پارتی و یەکتی، وردبینەوە، کە خیان بە نونەری کوردایەتی دەزانن، ئەوەمان بە دەردەکەوت کە لەزر وستگەدا خیانەتی گەورەی نیشتیمانیان بەرامبەر گەل و نەتەوەکەیان ئەنجامداوە، چەندین شەی ناوخییان کردووە، هەزاران ەی بگوناحی کوردیان بەکوشت داوە، هەزاران خانوویان رووخاندووو سەدان ەزو باخی هاوتیانیان سوتاندووە، ئەم دوو هزە شونك نەماوە بەشەی ناوخو هنانی سوپای ئران و تورکیا و عیراق ورانیان نەکردبت، جگە لەوە دەستی سوپای داگیرکەرانیان وا کردووە کە تەسفیەی نەیارانی خیان بکەن لەهەرمداو خەباتکارانی کوردی پارچەکانی تر شەهید بکەن، ئەمانە خیانەت لەدوای خیانەت پیشەیانە، نەك ششگرو قارەمان نین بەکو ویەکی ترسنکن بەرامبەر شخ و ئاغا و سوتانەکانیان، لەکاتکدا بەرامبەر گەلەکەیان لەپستی شردا خیان دەنونن. ..

ئەگەر لەخیانەتی (31) ئاب بوانین، ئەوە تبینی ئەوە دەکەین کە سەرکی پارتی دیموکراتی کوردستان "مسعود بارزانی" تەنها لەپناو مانەوەی حوکمی بنامەکەیدا حکومەتی ئوسای عاق دەهنتە هەوەر بە دەرکردنی یەکتی و قەتە و عام کردنی لاوی ئەو شارو شکاندنی سومعەی کوردو سوککردنی دزە ەواکەی، ئەم خیانەتە پەیەکی ەش و قزەونە بەنوچەوانی ئەو بنەماەیەوە.

بەهەمان شوە لە 16 ئوکتبەردا باکی سەربە یەکتی نیشتیمانی کوردستان بسرکایتی بافە تابانی و لاهور شخ جنگی تەنها لەپناو مانەوەی حوکمی بنامەکەیان لەو شارەدا، حەشدی شەعبی و سوپای عیراقی دەهننە سەر کەرکوك، بە دەرپەاندنی پارتی و داگیرکردنی ئەو شارو دەرکردنی پشمەرگە، بەمەش پەیەکی ەش و قزەون دەکەنە نوچەوانی بنەماەکەیان.. .

سەرانی کوردایەتی لەدوای خیانەتی 31 ئاب و 16 ئوکتبەرەوە،

خەڵکی کوردستانیان دەستەمۆ بەدەنگ کردووە بەزەبری هێزو تیرۆر تەقاندن، لەلایەن شەلاتی و جەلادەکانی هەردوو بنەماڵەوە. بەڵام لەژێر باڵی ئەو بە دەنگییەدا شەپۆلێکی گەورەی تووەیی بوونی هەیە، کە پێویستی بە ڕێکخستنکی تەکمەی نهێنی هەیە، بۆئەوەی لەکات و ساتی خۆیدا بتەقێنرێتەوەو ئەم هەرەمە لە هەردوو بنەماڵە پاك بکرێنەوەو ژینگەیەکی دیموکراسی ئاستەقینە بهێنرێتە کایەوە تا مرۆڤەکان لەم بەشەی کوردستان بەسەربەرزی و ئازادییەوە بژین، دڵنیابن ڕۆژێك ئەمە هەر ڕووەدات خۆتان و بنەماڵەکانتان، سامان و دەسەڵاتتان دەکەونەبەر سزای گەل و نیشتیمان..

ئەگەر بمانەوێت خیانەتکارانی یەکێتی و پارتی بژمێرین، ئەوا کتێبکی هەزار لاپەڕەیی پێ دەبێتەوە. بنەماڵەی بارزانی و تاڵەبانی ڕێککەوتنی فڕۆشتنی خۆشیان کردووە، ئەوان خۆشیان فڕۆشتووە بە ئێران و تورکیا. ئەوان ڕێککەوتنی فڕۆشتنی نەوت و غازی کوردستانیان کردووە لەگەڵ تورکیا بە ماوەی پێنجا ساڵ کە داهاتکەی دیار نییەو بۆشاراوەیی دەچێتە گیرفانی خۆیان. ئەم دوو بنەماڵە خائینە ڕێککەوتنی فڕۆشتنی ئیرادەی میللەتی کوردییان لەگەڵ ئێران و تورکیا کردووە، بەو مانایەی کە ئەرکی یەکێتی و پارتی ئەوەیە کە ئیرادەی میللەتی خۆیان بشکێنن و سەرکوتییان بکەن بۆئەوەی تاکی کورد هەستی خۆشویستنی نیشتیمان و ئینتیمای نەتەوەیی نەمێنێت. ئەوەی لەحەقیقەتدا لەکوردستان حوکم دەکات ئێران و تورکیان. ئێران بە ماسکی یەکێتی لەسلێمانی حوکم دەکات. تورکیاش بە جامانەی سوری بارزانییەکان و ماسکی پارتی لە هەولێرو دهۆك حوکم دەکات.

خشویستنی چارنووس.. ئازاد شک

(گرنگی تکردنوی پشیمانی)

بیرکی خشویستنی چارنووس، ئو بیرکییە کە تاکی کورد زر پویستی پیتی، چونکە جر واقیعک هیە بشک پویستی بدانایی هیە و دبت سرچاوکی لهزرو هقوابت، بام هندک کاتیش پوستە ازبین بوی کە لە ژیانماندا ووی داو و بخشحاییو وری بگرین، پویستە بیکینە پاپشتیکی بهز بە ووبووی ئایندو داهاتوومان. بام دبینین بە پچوانوی ئم وناییو، لناو جڤاکی کوردیدا وناییکی تر بشوییکی زر نگتیڤانە برجستە بوو، دبینین بجرک ناخشی و تاییکانی چارنووس و نائومدیکانیان تدکنوو قبوی ناکن.
بپچوانو دبت هموو ئو ناخشی و تاییانە پسند بکین بخشحاییو قبوی بکین و پشوازی لبکین، وک بشک لچارنوسی خمان لی بوانین.

دبینین لە جڤاتکی وهادا ئگر تاکک لە ابردوودا تووشی ووداوکی ناخش یان دانک یان غمک یان حاتکی نخوازراو بووبت، بجرک تکیشاندوو لناوی بردوو؛ بجرک خی تدا ونکردوو دونیای بسرخیدا وران کردوو، وک ئوی ئیتر هیچ تروسکاییک لم ژیاندا نمابت، ئمش بتنها نک خودی کسک بچار و نائومد دکات، بکو ئم بیرکردنو نگتیڤ دگواسترتو بنو خزان و مابات و هاو و کس نزیککانیشی.
بم کارش ئگر پی بزانت یاخود نزانت خی و دوروبرکی برو ووی دخکی دروونی ناسقامگیرو لاسنگ دکاتو، کە دواجار ئو گربستە خزانیش برو لناچوون و هوشانو دچت، ئم دخ ناهاوسنگش لە ناو خزانو استخ دگواسترتو بە ناو جڤاک.
بمش کمگایکی توندئاژو قاوی دروست دکات، لناخیاندا گزگلکی وک بوغزو کینە درووست دبت.
بیە لردا تاک "نخرکی گور" برو ووی ژیان برزدکاتو، تنانت جوانی و فزیلتکانی ئستاو ئایندو داهاتووش دخاتە خزمتی ناشرینی و تاییکانی چارنووسو. ئمە دتوانین ئم

لەئامەزگرتنە بە ناخۆشی و تایبەکانی ژیان ناوبنین "نەخۆشی مەژوو". بەڵام هەموو ئەمانە ئەوە ناگەیەنن کە ئێگاکان لەپێش ئەمەدا داخراو و ئاماژن، بەڵکو بەپێچەوانەوە بە مرۆڤ هیچ شتێک ماحاڵ و نەکردە نییە، بەڵکو هەموو ئێگارێک لەپێش مرۆ ئێگارێکی حەتمی و کراوەیە، چونکی مرۆ خاوەن هۆش و ئاگایییە ئێگار ئیرادە هەبێت هیچ شتێک لە پێش مرۆ نابێتە ماحاڵ.

بە دەربازبوون لەو دۆخە ناهەمواریەیی کە تاک تێیدەکەوێت، پێویستمان بەهەنگاوی کردارەکی هەیە،
ئەمە دەبێت بەخۆشحاڵیەوە چارەنووسی خەمان خۆش بوێت، ئەو کەسەی چارەنووسی خۆی خۆش دەوێت، هەرگیز هیوا ناخوازیت هیچ ڕووداوێک لەژیانی خۆیدا بسڕێتەوە، بەڵکو هەرچی بەسەریدا هاتبێت پەسەندی دەکات ئیتر ئەو ڕووداوانە باشبن یان خراپ. دەبێت بەئیرادەیەکی باشترەوە قبووڵی چارەنوسمان بکەین و بە ئەداو وزەیەکی زۆر چالاکانەوە بە ئایندەو داهاتوو بڕوانین. شین بە ئابردوو ناکەین و خەزگەو بریا ناخوازین خەمان تەسلیمی خەزگەو چارەنوس ناکەین، هەرگیز ناهێنین ئێگار ئەو ڕووداوە نەبووایە باشتر دەبوو! یان بریا ئەو شتە هی من بوایە! یان خەزگە ئەوە ڕووی نەدایە! یان خەزگە فەان و فیسار کەس لەژیانمدا نەبووبا، بەپێچەوانەوە ئەمە هەموو ئەو خەزگانە دەکەین بە ئیرادەو چەکەکی بەهێز بە خۆشکردنی ژیانمان، چونکی لەم ژیانەدا مرۆڤ مەحکومە هەڵبکات، ئەمە ناتوانین ڕووبەڕووی ئەو تەحەدیانە ببینەوە ک لەچارەنوسماندا ڕووبەڕووبانداوە، ئەمە نەک هەمان لەتاڵی و ناشرینیەکانی خەمان نابێتەوە کە لە چارەنوسی ئەمەدا بوونیان هەیە، بەڵکو وەک مەعشوقەک لەی دەوانین، ئەوەی لەئابردوودا لەژیانی ئەمەدا ڕووبەڕووبانداوە، خەمان بەخاوەنی دەزانین هەموو ئەو ڕووداوانە بەشەکن لەمەژووی ئەمە. دەبێت خۆشمان بوێت و شانازی پێوە بکەین. ئەم خۆشویستنی چارەنوس و ئەم هەڵتکردنەوەی پێشیمانیە وەک چاکە و فەزیلەتێک لەی دەوانین.

دانیشتن بەدیار ئابردووەوە هیچ گۆڕانکاریەکی ئەرێنی بە ئەمە دروست ناکات، بەڵکو پەرەشانی و تەوقەکە لەدەست و قاچمان ئاڵاوە. بە ڕزگاربوون لەم کابووسە نەعلەتییە، هەندجار پێویستمانە مامەڵە لە گەڵ واقیعی باودا بکەین و پەی ئازی ببین وەک بەشێک لە بوونی خەمان لەی بڕوانین، بەڵکو لەوەوە بتوانین ژیانی خەمانی پە باشتر بکەین.
ئەوەی گرنگە ئەوەیە پێویستە هەموو قەناغێک بگەڕێی خۆی مامەڵەی

لگدا بکین. هموو ئو ناشیرینانی بخشحالیو وردگرین پی قایل دبین و دیکینی ئرشیفک لمژووی خمان تماری دکین. نابت چق بستوو توند بین، بکو دبت ئایدیاکانمان تسلیمی ئو لاینانی بکین کی یارمتیمان ددات بی دربازبوون لو دخی چق بستووی درووست بوو، بکو دبت بپی پویستی بارودخکان دست بی کارکان ببین.
کوایی بئوی دروونمان لی فشار زگار بکین یان مشکمان بتو سرخی، دبت کوتنک لی نوان خمان و چارنوسمان واژ بکین، بن: "بی بی ژیان"
چونکی ئمی هرچی بکین و هرچیک بین ئو ووداوانی کوویانداو بریتین لزنجیریک ئاکام کچیتر خزگی ناخوازین کی شتکان بجرکیتر بوونایی.
خشویستنی چارنووس خی جرکی لچاکی، لبوونی مرڤدا بی بنگاربوونو یان تکردنوی پشیمانی تنها چارسرک کهبت بریتیی لوی کچارنووس و ئوی لژیانی ئمدا وویداو خشمان بوت، پسندی بکین و پی ازی ببین. ئم کانسکردنی پشیمانیش بهموو کسک ئنجام نادرت مرڤی چالاک و خاون ئیرادی دوت، چونکی ئوکسی کی بزانت لی هوای تکردنوی پشیمانی هناس بدات، ئوکات تدگات کی هوای ئم برزاییان، هوایکی بهز، دبت خودی کسکی بی وها هوایک دروستکرابت. ئو سوری و ناشرینانی لی چارنووسماندا وویاندابوو ئمی دبت بیکینی مرهمک بی هوکردنکان و سازکردنی برینکانمان. سوود لی ووداو نخوازراوکان وردگرین، خمانی پی درووست و بهز دکین."فردریش نیچی" دبت:(هرشتک نبتی هی مردنمان، ئوا بهزترمان دکات)١ تایتی کاری ئمی بی مزنی مرڤ و بابوونی مرڤ"خشویستنی چارنوسی" واتا نک ناتوانرت لو چارنوسی لابدرت، بکو خشیشمان دوت.

بی شویکی گشتی ئمی هندک جار ناچارین ئو دخی کی ووبوومان دبتو پی ازیبین و قبوی بکین واتا بی سلامتی و دستبرکردنی ژیانکی شایستو گونجاو ناچارین قبوی ئو دخی خمان بکین. هندک جاریش چارسرکی باش کی مامی لگی واقیعی باودا بکین، ئگر چی لناخیشو تبا نبین لگی ئو دخدا، بام ناچاریش دبین ازی بین و دانی پدا بنین. پندکی کنی کوردی هی دبت: (ناچاری سرت بی مای دوژمنیشدا دکات) ئگر نا لی حاتکی زر دا زیانمند دبت، هکاری

ئەمش زەرجار مرۆڤ ەوانینکی جیاوازی بەخۆی چکردووە، وەنەی خۆی بگۆڕیی کشاوە، زیاد لە ئەندازە خود قبارەی خۆی گورە کردووە. زەر جار دبینین بەهای بە پلانی و بە بەرنامەیی و دزی ستەم و گندیکانی فرمانەواوە بەهزاران درچووی دانمزراو لە زانکۆ و پیمانگاکان لەهرمی کوردووستان بە کارن و لماوە دانشتوون، بەام زەرجار ئەو درچوانە هلی کاریشیان بە دتە پش بەام ئەو درچوانە بەیانووی ئەوی کئەوان خوندەوارن و ئەوان جیاوازن لچینکانی تری ناو جڤاک، زەر جار ەوانینکی دژە باو خۆی دزە ئکاتە ناو ناخیانەوە، هرگیز ەازی نابن کارک بکەن کلدرەوی کرتی گشتی. بە بیانووی ئەوی کە گوایە لگە پگەی کماییاتی یان ئاستی هشیاریان تباو کک نین. هبەت بەو بەراوردکاریی کە خیان پینیان کردووە، بەام ئەم ەتکردن و ەازینبوونیان، خیان تووشی دابان و جرک لە نائومدی دکن. ژیانیان بەادیکی زەر پاشکشدکات چند قناغکی زەر بەرەو بەپاشەو دچن، لژیان دوایان دخات، بەبە ئەوی خیان ئاگایان لخیان هبەت تمنیان بسەر چووەو درنگ کوتوون، ئیدی ناتوانن بەکەفی خیان ژیان کنتەل بکەن، هکاری سەرکی پشت ئەم پاشکشیش بە ئەو دگەدرتەوە کە ئەو کسانە وەنیکی زەر گورەیان بە خیان کشا بوو پچەوانەی خوندنەوەی واقیعی باوی کمەگا، بیە لهندک حاەتدا مرۆڤ ناچار دان بهندە ەاستی و واقیعی باودا بنەت، زەرن لکمەگای کوردی کە بە بشی خۆی و چارنوسی خۆی ەازی نابەت، کە داوای تپ و سەروو دکات بەام هندک کات ژیان پچەوانەی هزری مرۆڤکان ئاستە وەر دگرەت، ئگەر تاکک یان هەر مرۆڤک نەتوانەت دخکی خۆی بەرەوباشتر بەرەت هیچ نبەت باشترە قبوڵی دخی سپنراوی خۆی بکات. بە گشتی ئەم وەنایە بە هەی نخوندنەوەو تاادیک ناهشیاریە لهمبەر خود و سیستمی سیاسیش، ئستا دبینین دووەت لە ووی سیاسی و ئابوریەوە تشی حاەتک لە شلەلی و داوخان هاتووە، گندەی نادادی گمەگای تنیوە، شتک نیە بە ناوی شفافیەت و هاوسنگی. ئستا تنها ئەوە هیە کە ەوون و بەرچاوین. واتا چارنووس ئستا لە ئەوەندە زیاتر چیتری لهگبدا نیە. بیە لەم سەروبندا دبەت بەپی بارودخکە هنگاو بهاوین و ئەو تەوانینەی کە بە خمان درووستمان کردووە، ئگەر پمان وابەت ئەمە لە کشکلانی فلکین ئەوا پویستە بینە خوارەوە چارنوس چی بە داناوین بەپی بارودخکە مامەەی لگەدا بکین خمانی لگە بگونجنین، ئاستەی ئەو "بە" وەرئگرین کە شماە ئاستەی دکات، خمان پشتەو پرداخ دکین هتا درفتکی باشتر دتە پشەوە، چونکی

گشتن و سەرکەوتن بەسەر لوتکەدا پەوستی بەتواناو وزەو خەکەردنەوەو تەهزرین هەیە، ئەگەر هاتو ئەو هەکارانە ئامادەگیان نەبوو لە ئەستادا دەبەت ئازیبین بەو چارنوسی بەمان دیاری کراوە، پەویستمانە قایل و ئەزامەند بین.
هەندەکجار پەویستمانە دوای ئەم جارە تەوانین و بیرکردنەوانە بکەین هەتاوەکو دەرفەتەکی زەرین دەتەپشەوە. گرنگە کەپشیمان نەبینەوە ونەبین دەبوو ئەمە لە جگەو پگەیەکی تر بووایەین، گازندە ناکەین کە بەچی ژیان لەگەڵ ئەمە پەچەوانەی خواستی ئەمە دەجوەتەوە، بەیە چارنوسمان هەرچیەک بەت یان هەرچنەک بووبەت، بەشکی دانبەاوە لەخەمان. ئەمە خەشیشمان دەوەت، ئەمەو چارنوس لەناو یەکتریدا تواوینەتەوە هەرگیز خەمانی لە بەبەری ناکەین و پەشیمانی نەت دەکەینەوە.

سەرچاوە:

١-فردریش نیچە، ئەمەیە مرۆڤ، فەردین دارا، چاپی دووەم-٢٠٠٩-سلەمانی.

فەقیەکی گووماڵ... 1... شەماڵ بارەوانی

بەشی یەکەم/

بیگومان مرۆڤ تازیاتر لەکەلینەوە بکات و بیربکاتەوەو بخوێنەتەوە، ئاسوی بیرکرنەوەی فراوان تر و دیدی واقاترددەبەت، تا زیاتر ئاشنای ڕوانگە و دید جیاواز و، قوتابخانەی فیکری و فەلسەفی زیاتر بەت و زەدەتر گوتەو تەزی زانایان و عاریفان و ئەندەشەماندان و فەیلەسوفان بخوێنیتەوە، زیاتر تەدگات و زیاتر هەستکانی پەشووی خەی بە ڕەشن دەبەتەوە.
مرۆقی ئاقڵ و شارستانی و خوێنەوار، هیچ کاتێک لە شوێنکی دیاریکراو لە پنتەکی دیاری کراوی بیکردنەوەو لەخاکدا ناوستەت

و چ□ق نابستت.

مر□ڤی خو□ن□وار و ه□شیار، ه□میش□ ع□ودا□ی گ□□ان ب□ دوای □استی□کان و چوون□ ن□و قو□ایی شت□کان و ئ□و دیوی پ□ردی ن□زانراوی شت□کان□،
مر□ڤی ژیر و □□شنهزر، ب□ردوام ب□ دوای شتی نو□ دا د□گ□□□ت و ه□و□د□دات نو□ تاقی کات□و□ و شتی تاز□ ئ□زموون کات و ف□ربت.

مر□ڤی شارستانی و ئاق□، ه□رشت□ک ل□گ□□ زانست و ئ□ق□ و ویژدان و مر□ڤای□تی ن□ها ت□و□، پول□کی سوتاوی پ□نادات و ه□رگیز و□ری ناگر□ت. مر□ڤی شارستانی و ئاقل و خو□ن□وار، گ□□ینی دیدو فیکری نازانستی و نائ□ق□انی، ل□ پ□□او لا ئاسانتر□.
مر□ڤی شارستانی و خو□ن□وار و ه□شیار، هیچ کات□ک ل□ گ□□انکاری ناترس□ت و د□مارگیری ب□ ئایین□ک دیاری کراو م□زه□ب و ئا□استی□کی دیاریکراوی بیرکردن□و□کی دیاری کراو نیی□ و کو□ران□ و چاول□ک□ران□ و ب□ماو□ییان□، شو□ن هیچ بیر و باو□□ و م□زه□ب و گرووپ و ئایدی□ل□ژیای□ک ناک□و□ت.

ئ□م□□ ئ□و□ی پ□ □است□، ب□یانی ب□ د□رک□وت □استی□ک□ی ئ□و ه□□□ی□، دانی پییاد□ن□ت و د□ستب□رداری ئ□و □استی□ ساخت□یه د□ب□ت.
مر□ڤی ئاق□ و شارستانی و □□شنبیر، باو□□ی ب□ چ□مکی □□هایی نیی□ و □□ژ□یی بوونی شت□کان، ق□ناع□ت و بیر و باو□□ی□تی.
مر□ڤی شارستانی ت□نها ل□□وانگ□ی کت□ب□ک□و□ بوون و گ□ردوون و ژیان و مر□ڤای□تی نابین□ت و ب□یار ل□س□ر شت□کان نادات.
مر□ڤی شارستانی د□خو□ن□ت□و□، قبو□ ناکات، ک□س ل□جیاتی ئ□و بیربکات□و□و بریا□بدات و ه□□بژ□ر□ت.

مر□ڤی شارستانی ل□تون□لی م□ژوودا گیرناخوات و ب□ردوام خ□ونی گ□□ان□و□ی چوون□و□ ناو م□ژوویکی ک□نی ب□ر ل□ه□زار سا□□ نابین□ت و خ□یا□ی ئ□و□ ناکات، ئ□ستا ل□قا□بی □ابردوو بدات و واقیع بکات ب□ قوربانی م□ژوو و مردووی ناو گ□□□کان، ل□ جیاتی ئ□و ب□یار بد□ن و بیربک□ن□و□ و ف□توای ب□ بد□ن.
ن□خ□ر مر□ڤی شارستانی کو□ی □□ژ□ و شو□ن قیل□و قال و عن عن□ی ئ□وی تر ناک□و□ت، ئ□و شو□ن واقیع و ئ□ق□ و ویژدان و مر□ڤای□تی د□ک□و□ت.
مر□ڤی شارستانی، مر□ڤ□ک□ ب□ردوام د□خو□ن□ت□و□.

ئینجا با ب□ین□و□ س□ر ئ□سلی م□س□ل□ک□و چیر□ک و ب□س□ر هاتی ف□ق□ی□

گووماکە باس بکەین و بزانین بەچی و چەن و بەچی گوومابوو!؟

هەبەت من زەر زوو دەستم کرد بە خوەندنەوەی کتەبی هەمەجەر و فەقەیەکی تابەیت نەوەستاو عەجووە بووم و زەر زوو و هەر لە تەمەنی هەرزەکاری و ژیانی فەقەیاتی و قەناخی خوەندنی حوجرە و قوتابخانەی ئیسلامیم، دەستم بە کتەبی قەبەو سنوری هەسورەکان و بابەتی بڤەو نووسەرە بە تابوو کراوەکان دەبرد. جاری وابووە کتەبەکم کەیوە لای مەلای مزگەوت لەسەری وبەووی کەشە بوومەتەوەو بە هەیەوە لەحوجرەو مزگەوت دەرکراوم.

بە گوومان گەانی ئایدیەلوژی، لەووی سایکەلەژییەوە قورسە و هەندە شتەکی ئاسان نییە، تە وا زوو دەست بەرداری بیر و باوەی پەشووت بیت و لە فەقەیەکی دەگمایی و بابایەکی ئیسلامیستەوە، بگەیت بە کەسەکی نهلیست و عەدەمی و سیکەلاریست.
من ئەو گەانکاریەی دووچارم بوو، بە گای خوەندنەوەو تەامان و بیرکردنەوەو بەراوردکاری نەوان ئایینەکان و لەگای میتەدەکی لەژیکی و زانستیەوە بوو، نەک سەز و عاتیفە، یان، ەق و کاردانەوە.

ئازیزان چەن گەام و بەچی گەام و بووم بە فەقەیەکی گومەا؟ لەمیانی باسکردن لە چەنیەتی بوونم بە فەقەیەکی گومەاو سەر لە شەواو لەدین دەرچوو، وەک هەندەک لە مەلاکان وایان پە دەگووتم.

یەکەک لەو نووسەرانەی کە بووە هەکاری ئەوەی من بگەم و ببم بە فەقەیەکی گوومەا. عەبدولکەریم سروش بوو،
بە تایبەتی کتەبەکەی«گا استەکان». بە من اچەکینەک بوو، سەبارەت بە قەناغی بەنج و غەیبوبە و دەگمایی بوونی فیکری و بەستەکی ئەقەی و بیرتەسکی و ئاسەداخراویم و تەنها بەاستی زانینی تاقەگایەک و قەرخکردنی استیەکان و حاەی نەبوون لە پیرەزی چەمکی پلورالیزمی ئایینی.

سروش ئەو کەسەبوو، کاریگەری زەری لەسەر دروستکردم. دانراو کتەبەکانی(گا استەکان، نیوەی پەنهانی فەیلەسووف، کەلەپوور و سیکولاریزم، ئەقە و ئازادی، تەنها ئەزموونی پەغەمبەر، سیاسەت و ئایینداری، پلورالیزمی ئایینی، ئاین لەسەردەمی مەدەرنەدا) و بەتایبەتی گاستەکان، دەروازەیەکی زەر گرنگ و باشبوون بە ئەوەی من تووشی کرانەوەی فیکری و توانەوەی ئەو بەستەکەی ئەقە ببم و لەو تونە تاریکەی ئایدیەلەژی بەمە دەر و لەو تەبگەم، دنیای مرڤایەتی گەلە لەو حوجرە داخراو چاە فیکریەی من

تێکەوتووم، فراوانتر و ڕەگاکانی ڕاستی و حەقیقەتکانیش، زۆر لەو ڕاستیە ساختەیەی من بانگەشەی بۆ دەکەم و پێی تەقین و گەوج و گەشکراوم زۆرترن.

دەک... شیعر: مسعود هوشمند... وەرگێڕانی : پشکۆ نکام

" خار"

ئەی خودا
من کارم بەکەس نیە
بەڵام زامداریی دەستی هەموان
بووە بە کارم
لە ناسیاو و لە ئاشن
پاشقول گرتن و مەرگ
بووە بە کارم

خەزگە ووشیاری بە نسیبم نەبوایە
مایەی ڕەنج و خەتاننم نەبوایە
ئاخر ووشیاری غەمکی گەورەیە
خەزگە ووشیاری بە نسیبم نەبوایە
لەو بەرزاییە دانیشتووی ئە خودا

بزانە لە چ ئازارکایە دونیا
پە ئەخەمە هەر کوە یەک
هەر کوە یەک ئەڵەم
لە پێش چاووم ئەبینم
ئابڕەقە دراووم

ئەی خودا

من ئاگاداری هیچ نیم
بەچی هەموو گوڵەک

ئ□ب□ ب□ د□ک ل□ پ□ش چاووم ..!!
وورد□ وورد□
ه□ست ب□ م□رگ ئ□ک□م
و□ن□ی ز□رد□خ□ن□
مردو□ ل□س□ر ل□وم
خ□زگ□ ووشیاری ب□ نسیبم ن□بوای□
مای□ی □□نج و خ□□□تاننم ن□بوای□
ئاخر ووشیاری غ□م□کی گ□ور□ی□
خ□زگ□ ووشیاری ب□ نسیبم ن□بوای□

ئ□ی خودا
ه□ر ک□س□کم پ□ ئ□گا
ل□ پ□ش قاچم
چا□ی دوو□وویی ل□ ئ□یا
خ□زگ□ ووشیاری ب□ نسیبم ن□بوای□
مای□ی □□نج و خ□□□تاننم ن□بوای□
ئاخر ووشیاری غ□م□کی گ□ور□ی□
خ□زگ□ ووشیاری ب□ نسیبم ن□بوای□